

1982-12

AUTHOR/KEY FIGURE

Henning Christiansen

FACTS

Document type:

Note

Language:

Dansk

Date explanation:

Manuskriptet er en skitse til radioudsendelsen "Musikkens adfærdsmønster", 5. januar 1983

Sender's location:

Askeby

Mentioned people:

Leonard Bernstein

Poul Borum

Pierre Boulez

Patrice Chereau

Knud Christensen

Hans Werner Henze

Bo Holten

Jan Jacoby

György Ligeti

Robert Naur

Luigi Nono

Viggo Pedersen

Terry Riley

Karlheinz Stockhausen

Cecil Taylor

Troels Trier

Sejr Volmer-Sørensen

Richard Wagner

Flemming Weis

Walter Zacharias

Omtalte værker:

Op. 14, 3 Beckett-sange

Archive:

HC Arkiv Møn/HC Breve 1

TRANSCRIPTION

Menneskets/vores adfærdsmønster

Requiem of art

I storbyens favn Troels Trier (...)

Bella Italia Sebastian

Gesang der Jünglinge Marteau sans maitre

Beckett-sange

Cecil Taylor Terry Riley in C

Nazi Jazz Ligeti Atmosfære

Dansk spillemandsmusik Djurslands spillemand

Abba

Bernstein (...) Dødens Triumf

Henze

Luigi Nono

Det er utroligt hvad altså er sket i musikkens verden gennem 60erne og 70erne en vrimmel af stiltbud et udbrud i klangforskelle et musikalsk rum for enhvers tilbøjeligheder. Vort adfærdsmønster i vort lille land er da også nu i 70erne så opsplittet så meget at vi er nødt til at have 13 partier at stemme på ved et folketingsvalg. Musikken er som et troldspejl, der fortæller os om ubevidste strømninger vi drejer på kalejdoskopet og hver og ser et nyt mønster et nyt stykke musik og det både i meget gamle og meget ny klæder. Indimellem også i kejserens nye klæder, for i

✖

[s. 2]

I næste nu at opleve dem i (...) med sandaler eller træskostamp samt klokkespinkelt.

Men se til om vi alle har oplevet det store udbud, fordelene ved det? Nej da, i stedet er der opstået stærkere sekter især holdninger som holder på det ene eller andet og nyt vil man ikke høre, de andre formodes at være lige så normale som en selv og derfor kæmper man med rettens sværd for sit åndelige hovmod hvad enten det er for Stockhausen eller for Volmer Sørensen musikkens drabsmænd boltrer sig, dagbladskritikerne streger ud og de rene gadedrenge deres sprog går på melodien "det kan du selv være". Du er et hul i jorden – det kan du selv være – hvor var det smukt – det kan du selv være – hvor var det trist – det kan du selv være. I lømmelsprog skriver kritikerne sig ud på højene hvad enten de hedder Robert Naur, Bo Holten, Jan Jacoby eller sprognemme Johannes Viggo P eller Walter Zacharias eller Flemming Weis. Musikkritikere er forvirret ved ikke hvorhen og hvordan. Imens spiller musikken som aldrig før og ud af

stolper og forgylde vægge.

Man d.v.s. Poul Borum har bedt mig fortælle om 60ernes og 70ernes musik på en time og jeg vil hænge i det bedste jeg har lært og starter med det stykke musik som

[s. 3]

Herhjemme spilledes hele den seriøse musikfront fra 50erne ud.

Musikstykket hedder paradoksalt nok "Marteau sans maitre" og mange komponisters fælles studieobjekt her i radiohuset i 1961 før vi dengang drog af til Darmstadt kurserne og vore veje skiltes. Pierre Boulez som har skrevet det lange stykke musik "hammer uden mester" fik selv hammeren i hovedet og skriver ikke længere musik men dirigerer sågar Wagner i Bayreuth 1976 oven i købet skandaleforestillingen Rheinguldet med Patrice Chereau som iscenesætter. Sprog og musik er blevet en herreløs hammer i de vestlige mediedemokratier til gengæld har vi fået et mylder af kontrapunkter at vælge imellem.

Martau sans maitre hammeren uden mester [Beatles Yellow Doors] lyt til den smukke musikklang de kan ikke høre hammeren, men den var der.

✕

[s. 4]

Når man taler om Darmstadt kurserne i beg. af 60erne er det umuligt at komme uden om Karl Heinz Stockhausens store indflydelse på kursernes forløb. Hans gennemgang af de serielle principper. Det var intellektuelt meget krævende kurser og det bar hans egen musik også præg af. Det var ingeniør-præget musik. Hængende i luften blev vel nok hans "Gesang der Jünglinge" et katolsk værk med anvendelse af moderne rumoptagelsesteknik. Den borgerlige del af denne verden tog værket til sig, dog efter nogen modstand det var jo nyt, (...). Gesang det er bekendt ikke et kunstnerisk udtryk der peger fremad snarere bagud i musikens klerikale fortid

(vi hører her et kort uddrag)

Gesang der Jünglinge (kort uddrag)

Et andet væsentligt bidrag i Darmstadt som man (...) var Ligetis

Atmosfære. Et stærkt opdelt orkester giver en svirrende klang fra sig et diffust klangtapet eller naturbrus – hvad ved jeg, for mig danner der sig i den forbindelse et ubehageligt indtryk af hvad jeg må kalde intellektuel pop en betegnelse som det er værd at vende i luften når der diskuteres popmusik.

Vores
• menneskets adfærdsmønstre

Requiem of art

I Shoguns favn Tivols Trier Kys for en
Bella Italia Sebastian

Gesang der Jünglinge Marianne sans melne
Beckett sangt
de kommer hvidtorn

Cecil Taylor

punk rock

Terry Riley in C

Nazi Jazz

Ligiti Rasmussen

dansk spillemandsmusik Djurslands spillemand
Staba

Bernstein foredrag

Dodens Trimmel

Hence

Luigi Nono

Det er utvilsomt hvad der er sket
i musikken vores generation 60'erne og 70'erne
er rimmelt af stil til bud et udbrud i
klangforskelle et musikalske rum for enhver
der begynder Vores adfærdsmønstre i vest ligger
land er en opsplitning at vi er nødt til at
have 13 partier at skrive på
de som et holdspil, vi dør på koldskolepøl
og der et nyt mønster et nyt stykke musik og det
både i meget gamle og meget nye blade. I det
imellem også i kejserens nye blade, for i

i næste nu at opleve den i vidmedelstøffer
med sandaler eller bræske stomp. ^{spindelt} ~~stump~~ ^{stump} ~~stump~~

Men se her om vi alle dens oplevelser
det som udbud, ~~af~~ fordelene ved det?
Nå da, i stedet er der opstået stærke selvs-
iske holdninger som holder på det ene eller
andet og nyk vil man ikke gøre, de andre
forvodes at være lige så normale som
en selv og derfor kæmper man med retfærdig
sværd for sit andelig harmoni. ^{hvad end}
det er for Stockholmen eller for Volmer Sørensen
Trentmanns drabsmænds bølger sig, dagblads-
kritikere stiger ud og er rene gadedrenge
deres sprog går på melodier "det kan du
selv være". Der er et hul i jorden - det
kan du selv være - hvor var det skunket - det
kan du selv være. Hver var det trist - det
kan du selv være. ^{I Lommestuen} Lommestuen skriver sig
ud på Høgen ^{kritikere} hvad end de hedder
Robert Mørk, Ber Holten, Jan Jacoby
eller de sprognærmere Johannes Vierge P eller
Walter Zacharias ^{eller Fleming Wær}. Musikkritikere er blevet
forvundet ved ikke hvilken og hvordan
I dem spiller musikken som aldrig før og
og med et stølper ^{for sig} ~~og vægge~~
Mær d.m.s. Paul Bonum har bedt mig høre
om 6 om og 7 om musik på en time
og jeg vil høre i det bedste jeg kan høre
og slanke med det stykke musik som

• Kunstjærnen spillede helt den svære musik-
prent for 50 ans ad ^{hush} stykket hedder
paradeballet med "Martha sans maître"
og ^{lange konceptuelle} ~~studer~~ ^{fælle} ~~studie~~ ^{studie} ~~opgigt~~ ^{opgigt} her i valget
i 1961 for vi ^{deres} drog af til Darmstadt kassen
og ~~vode~~ ^{vode} rejse skildte. Pierre Boulez som
skrev det lange stykke musik "Hammer
uden master" I de selv hammeren i hovedet
og skriver ikke længe musik men dirigerer
singer Wagner i Bayreuth ¹⁹⁷⁶ oven i købet
shandele forstillinger. ^{Rhinoguller med Patrick Chereau som eksperter} Sprag og ~~musik~~ ^{er}
blev i ^{der} ~~musik~~ ^{musik} Hammer i de vestlige
demokratiske lande de gængse her vi
fakt et ingler af hovedparten af valge mellem
Martha sans maître hammeren uden master
i ^{spiller} lyt til den samlede musikklang
heller ^{heller} Doors de kan ikke høre hammeren, men
den var der.

Når man taler om Darmstadt-kursene i beg. af 60'erne
er det meningen at kunne se den om 10 år. Både
Stockhamns store indflydelse på kursens fortsat
Hans gennemgang af de sociale principper. Det var
intellektuelt meget krævede kurser og det var hans
egen musik også præget af. Det var ingeniør-præget
musik. ~~De~~ Høngende i luften blev vel nok
han "Gesang der Jünglinge" et barokt værk
med anvendelse af vokaliserende ~~de~~ rumtøjlagte
skrik. Den berøgtede del af denne ved den store
del sig ~~den~~ efter nogen modstand ^{det var jo nyt, men} ~~den~~ ^{Gesang der} ~~er~~ ^{er} bekendt
ihl et ~~et~~ kunstnerisk udtryk der peger fremad
snarere bagud i ~~den~~ ^{Musikkens} klassiske fortid.
~~Vi har her et højt udtryk~~
Gesang der Jünglinge (højt udtryk)

Et andet væsentligt bidrag i Darmstadt ^{med den kursen} ~~men man bruger~~
var Ligeti's Atmosfære. Et stærkt
opdelt værk der giver en svømmende klang fra sig
et diffus klangtæppe eller naturbøl - hvad
ved jeg, for mig da er der sig i den forbindelse
et ubehageligt indtryk af hvad jeg må
kalde intellektuel pop ~~et udtryk~~ ^{en betegnelse}
som det er voldsomt at vende i luften ~~i disse~~ ^{der} ~~er~~ ^{er} den diskursive
pop ^{musik}.